

27. De miljømæssige konsekvenser	3365
28. Forholdet til EU-retten	3365
29. Hørte myndigheder og organisationer mv.	3365
30. Sammenfattende skema	3366

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål og baggrund

Lovforslagets formål er at gennemføre en revision af arvelovgivning.

Den gældende arvelov blev vedtaget i 1963 og er siden gennemførelsen kun ændret på enkelte punkter. Siden arvelovens vedtagelse er der sket væsentlige ændringer i familiemønstret. Nye familiemønstre med sammenbragte børn og ugifte samlevende er i dag almindeligt accepterede og udgør en væsentlig del af det samlede antal parforhold i Danmark. Sigtet med revisionen af arveloven er at tilpasse arvereglerne de nye familiemønstre.

Med lovforslaget foreslås en styrkelse af den længstlevende ægtefælles retsstilling. Ægtefæller vil typisk have et ønske om, at længstlevende så vidt muligt kan fortsætte sin livsførelse. Arveloven bør derfor indrettes, så dette ønske i højere grad kan realiseres, uden at ægtefællerne behøver at oprette et testamente om begrænsning af børnenes arv. Dette sker navnlig ved en forhøjelse af den arveret, der følger umiddelbart af loven og således ikke forudsætter oprettelse af testamente (den legale arveret), fra 1/3 til 1/2 af arveladerens ejendele, når arveladeren samtidig efterlader sig børn (livsarvinger). Endvidere foreslås den længstlevende ægtefælles adgang til at få henstand med udbetaling af arv til førstafdødes børn udvidet til også at omfatte myndige livsarvinger.

Lovforslaget indebærer endvidere, at arvelader får større frihed til at disponere over sin formue ved testamente. Den andel af livsarvingernes arveret, som ikke kan fratages dem ved testamente (den såkaldte tvangsarv), foreslås således nedsat fra 1/2 til 1/4 af den legale arv. Også ægtefællens tvangsarv foreslås fremover at udgøre 1/4 af den legale arv. Endvidere indføres der en adgang for arvelader til at begrænse en livsarvinges tvangsarv til 1 mio. kr., og arveladeren får mulighed for at bestemme, at en livsarving skal have sin tvangsarv udbetalt kontant. Dette indebærer, at det bl.a. bliver lettere at ligestille sammenbragte børn i arveretlig henseende, og at gennemførelsen af generationsskifter af erhvervsvirksomheder lettes.

Herudover indeholder lovforslaget en række andre forslag til justeringer og tilpasninger af arvereglerne. Således foreslås det bl.a., at ugifte samlevende på en

særlig nem måde skal kunne oprette testamente om gensidig arveret (et udvidet samlevertestamente). Der foreslås også mere udførlige regler om de problemer, der kan opstå, når flere personer opretter testamente sammen (fælles testamenter).

I sammenhæng med revisionen af arveloven foreslås en række ændringer af den lovgivning, der knytter sig til arveloven. Det drejer sig bl.a. om ændringer i forsikringsaftalelovens og pensionsopsparingslovens regler om indsættelse af begunstigede. Der henvises herom til det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af forsikringsaftaleloven samt forskellige andre love (Begunstigelser i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven mv.).

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1473/2006 fra udvalget til revision af arveloven og lov om skifte af fællesbo mv. (Arvelovsudvalget).

Ved afgivelsen af betænkningen bestod udvalget af en formand (højesteretspræsident Torben Melchior) og 11 andre medlemmer som repræsentanter for Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Forsikring & Pension, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark, Landbrugsrådet, Politiforbundet i Danmark og Justitsministeriet.

Betænkningen er afgivet i enighed.

Lovforslaget svarer med nogle ændringer til lovudkastet i Arvelovsudvalgets betænkning.

1.2. Oversigt over lovforslaget

Lovforslaget indeholder en fuldstændig revision af arveloven og er opbygget i 22 kapitler.

Kapitel 1 handler om slægtninges legale arveret, livsarvingernes tvangsarveret og om slægtsarvingers adgang til at overtage boets aktiver efter vurdering.

I *kapitel 2* findes der regler om ægtefællens legale arveret, ægtefællens udtagelsesret og tvangsarveret samt ægtefællens adgang til at overtage boets aktiver efter vurdering.

Kapitel 3 indeholder regler om svogerskabsarv efter en længstlevende ægtefælle, dvs. regler om fordeling af arven, når den længstlevende ægtefælle dør i et